

שירת האדם ושירת העולם

- 1) " ולמקווה המים קרא ימים " : אמר ר' יהודה ב"ר חלפתא : והלא ים אחד הוא ? אלא אינו דומה טעם דג העולה מעכו לעולה מצידון ולעולה מאספמיא . (בראשית רבה ה-ח)
- 2) " ויברך א-לוהים את יום השביעי " : במה ברכו ? ר' אלעזר בשם ר' יוסי אומר : מפני איסטניסים (אניני טעם, פייין-שמעקערס בלע"ז, ד.א.) ברכו במטעמים (בראשית רבה יא-ב)
- 3) " בדרך שובו (של אלכסנדר הגדול ממסע הכיבוש שלו במדינת הנשים ובאפריקה) הוא התיישב על שפת נהר אחד לאכול לחם, היה לו גם דג מלוח (ע. לוינס : זו תמונה משעשעת : אלכסנדר הגדול אוכל דג מלוח !) הוא שטף את הדג בנהר ועלה ממנו ריח נעים. אמר: כנראה מעיין זה יוצא מגן עדן. (ע.לוינס: אלכסנדר מוקדון חולם על גן עדן ! הנוסח הראשון של סיפור זה על אלכסנדר הגדול מסתיים עם ריח זה של גן עדן. יש בהפסקה זו של האימפריאליזם, של אלימותו הפוליטית של אלכסנדר, ריח גן עדני.)
- 4) " בטנך ערימת חיטים " : מה ערימת חיטים הכול נהנים ממנה, אף סנהדרין הכול נהנים מטעמיהם . (ע.לוינס " : כמה אופייני לרוח היהודית- גם העממית- הוא הדימוי הזה בין הנימוקים ההגיוניים של פסק הדין למזון ממשי. כשמתצאו עבור אחד מלומדי הספרים העתיקים קריאה חדשה בטקסט- וכל חייו של תלמיד חכם אינם אלא ההתחדשות הבלתי פוסקת של האות על-ידי השכל-הוא יגיד לכם שהיא מאד טעימה (געשמאק בלע"ז, ד.א.). השכל אוכל את הרעיונות. הנימוקים ההגיוניים לפסק הדין הם חיטה טובה . השכל הוא חיים).
- 5) " ...דבש וחלב תחת לשונך " – דברים המתוקים מדבש וחלב יהיו תחת לשונך (חגיגה יג-א).
- " אמר ר' לוי : עד כאן (עד " ויכולו השמים...) " כבוד א-לוהים הסתר דבר " , מכאן ואילך " כבוד מלכים חקור דבר " (בראשית רבה פט-א, על פי משלי כה-ב).
- " מתוך מאמרו של ר' לוי מתברר לנו כי הגבול בין שני ענפי כבוד השמים הללו הוא הקו המבדיל בין ההתהוות להוויה... שני כוחות הם בלשון : הלשון המדברת (המסבירה, המנתחת, המפרידה, הלוגוס- ד.א.) והלשון הטועמת ומרגישה לעצמה...ה" מקרא קודש " של ראש השנה , מקור קדושתו הוא עד "ויכולו", היום הרת עולם, זה היום תחילת מעשיך, בתשרי נברא העולם... כל תוכן של מעשי ההתהוות- תוכן בראשית הוא, וכל תוכן בראשית- תכונתו כיסוי והסתר, בין בתורה ובין בזמן. " (הרב יצחק הוטנר, פחד יצחק על ראש השנה, א-ב).
- 6) " בני-האדם, אמר הנסיך הקטן, " דוחסים עצמם לתוך הרכבות המהירות אבל אינם יודעים עוד מה הם מחפשים. על כן הם מתרגשים ומתרוצצים סחור-סחור..."
- והוסיף: " חבל על הזמן..."
- הבאר שהגענו אליה לא הייתה כשאר הבארות במדבר סהרה. אלה אינן אלא בורות חפורים בחול. ואילו זו דמתה לבאר של הכפר. אבל שום כפר לא היה שם והיה נדמה לי שאני חולם.
- " מוזר ". אמרתי לנסיך הקטן, " הכול מוכן: הגלגילה, הדלי והחבל..."

הוא צחק, נגע בחבל, הניע את הגלגילה, והגלגילה גנחה כשבשבת ישנה אחרי שהרוח האריכה לישון.

" אתה שומע ", אמר הנסיך הקטן, " אנחנו מעירים את הבאר והיא שרה..."

"... למים האלה אני צמא ", אמר לי הנסיך הקטן, תן לי לשתות..."

ואז הבנתי מה הוא חיפש !

הרמתי את הדלי אל שפתיו. הוא שטה, בעיניים עצומות. המים היו מתוקים כחג. מים אלה היו שונים ממזון. הם נולדו מההליכה תחת הכוכבים, משירת הגלגילה, ממאמץ זרועותיי. הם היו טובים ללב, כמו מתנה.

...והנסיך הקטן הוסיף ואמר : " אבל העיניים עיוורות. צריך לחפש עם הלב."

שתיתי . נשמתי היטב. החול, עם עלות השחר, הוא בצבע הדבש. שמחתי גם בצבע הדבש הזה. (הנסיך הקטן, פרק כה.)

(7) " ויקראו בני ישראל את שמו מן והוא כזרע גד וטעמו כצפיחית בדבש " (שמות טז-לא).

(8) " טעמו וראו כי טוב ה' אשרי הגבר יחסה בו. " (תהילים לד-ט)

(9) " צוף דבש אמרי נועם מתוק לנפש ומרפא לעצם...אכל בני דבש כי טוב ונופת מתוק על חכך...דבש מצאת אכל דרך פן תשבענו והקאתו... (משלי, כג, כד)

(10) " הטבע, הדברים שאנו מתהלכים עמהם ומשתמשים בהם, הם דברים ארעיים וצפויים לכליה, אבל כל עוד אנחנו כאן הם שלנו, קניינינו ורעינו, שותפים –בידיעה של מצוקתנו ושמחתנו, כדרך שהיו בני-סודם של אבותינו. על-כן לא זו בלבד שאל לנו להטיל דופי בדברים שבכאן או לזלזל בהם, כי אם, דווקא מפאת הארעיות שהם מחלקים אתנו, עלינו להחזיק בהם מתוך הבנה נפעמת ולהתמיר אותם. להתמיר? כן, כי משימתנו היא להטביע בתוכנו את הארץ החולפת, הרופפת הזאת בדרך כה עמוקה וכה עזת רגש, עד שהיא חוזרת וקמה בתוכנו תקומה "בלתי-נראית". אנו הדבורים של הבלתי-נראה. אנו מלקטים את הדבש של הנראה ברוב להט, כדי לצבור אותו בחלת-הזהב הגדולה של הבלתי-נראה " .

Nous butinons éperdument le miel du visible, pour l'accumuler dans la grande ruche d'or de l'invisible.(526. עמ' ב, כרך ב, עמ' 526.)